

ఈ వారం కథ

వశిష్ట నవ్వుకుంది

రా

జుపాలెం శివారు —

వంకర టింకర బాటల కిటా అటూ బురదలో నాటిన కాకి గూళ్ళు లాంటి

యిళ్ళ మధ్య - చూడగానే కొట్టొచ్చినట్టు కనిపించే రంగు రంగుల డాబా —

పిట్టగోడ మీద కూర్చుని — బారెడు దూరంలో భారంగా ధీర గంభీరంగా

ప్రవహిస్తున్న వశిష్టను చూస్తూ పరవశంగా ఆలోచిస్తోంది మల్లిక.

సచ్చాపచ్చని సొలాల మధ్యగా గలగలా జారి పోతున్న వశిష్ట —

దబ్బవండు లాంటి కోనసీమ కోమలి ఆకు పచ్చని పరికిణీ కట్టుకొని గుండెల మీదుగా కప్పకున్న గోధుమ వర్ణపు ఓణీ లాగ — మిలమిలా మెరిసిపోతోంది.

కోటి వచ్చల సీమ నా కోనసీమ — అని మురిసి పోతూ చుట్టూ ఓసారి కలియజూసింది మల్లిక.

దిగ్భ్రాంతి కొలిసే అందం కోనసీమకే స్వంతం! అడుగడుగునా నింగిలోకి తొంగిచూసే కొబ్బరి చెట్లూ —

చెట్టు చెట్టునా ఆ దేవతల్ని హలో అని పిలిచి పులకరించే కర్పూర కేరి గెలూ—

ఈ కోనసీమలో కూర్చునే ఆ వికృతని జాతీయ గీతం రాశారా అనిపిస్తుంది.. ఎటుచూసినా నవ్వు శ్యామలా.. సజలా.. సేషలా.. మంయజ శీతలా...

గోదావరి శాఖలు ఇటు గోతమి నుంచి అటు వశిష్టను కలుపుతూ నవ్వుగా నరుచుకున్న తారురోడ్డు — ఆ రోడ్డు పొడవునా ఒక ప్రక్క జనానాసాలు — రెండో ప్రక్క పంట కాలువ.

ఆ కాలువకు అటు ప్రక్క బళ్ళు పోవడాన్ని వీలై నంత వెడల్పు గట్టు — ఎత్తుగా. ఆ గట్టుదాటితే వశిష్ట! ఆ గట్టు మీదుగా నడుస్తూ పోతోంటే — యిటు కాలువ, అటు నది! కుడి ఎడమల కమనీయ దృశ్యాలు! మనసు నిండగా కమల పండుగ!

ఆ రంగు రంగుల డాబా లక్ష్మీపతిగారిది. ప్రక్క గ్రామంలో ఆయనకు పదేకరాల మాగాణి ఉంది.

ప్రకృతి సహజంగానే అందమైనది. అందునా కోనసీమ లాంటి చోటయితే ఆ అద్భుత సౌందర్యం మనిషిని పరవశింప చేస్తుంది. అలాగే మనిషి ప్రకృతి కూడా నూనూలుగా అయితే మంచిదే. కొన్ని సందర్భాలలోనే అది కూరమైనది. అయినప్పుడు ప్రకృతి ప్రశాంతంగా వున్నప్పుడు తాను వికృతంగానూ, ప్రకృతి ప్రళయ రూపంలో వున్నప్పుడు తాను ప్రణయ రూపంలోనూ వుండే మానవ ప్రకృతికి అర్థమేమిటో?

ప్ర శ్న లి చ ం ద్ర

అక్కడ ఎకరం ఖరీదు రెండు లక్షలు సైమాటే!
 అందువల్ల లక్షకేసరి విజంగా లక్షలకు పతి! లక్షకేసరి!
 వాళ్ళబ్బాయి మధు, అమ్మాయి మల్లిక కాలేజీలో
 చదువుతున్నారు. వాళ్ళింటికి ఎదురుగా సంకాలవ
 మీద సన్ననిఊతెన ఒకటుంది. దాని మీదుగా కాలవ
 దాటి గట్టు మీదకు వెళ్ళొచ్చు.
 పట్టణం మీద నుంచి లేచి కూనిరాగం తీస్తూ
 సవార్లు చేస్తూ వశిష్ట వైపు చూసింది మల్లిక.
 పది మైళ్ళ దూరాన పుణ్యక్షేత్రం వద్ద సాగర
 సంగమానికి పరుగులు తీస్తున్న ఆ పది వీళ్ళు సాధార
 ణంగా స్వచ్ఛంగా స్టటికంలాగ వుంటాయి. సముద్రం
 ఆటుపోటుల కనుగుణంగా అవి కొన్నాళ్ళు ఉప్పగా,
 మరికొన్నాళ్ళు తియ్య తియ్యగా వుంటాయి! కానీ
 వర్షాకాలంలో మాత్రం చిక్కని టీ రంగులో వుంటాయి
 ఆ వీళ్ళు!

ఆమె నవ్వింది! ఆకాశం కిలకిలమంది. నందివర్ణ
 నాలు జలజలా కురిసాయి. అనంత్ హృదయం కువకువ
 లాడింది.
 ఆ అదృష్టం చాలనుకున్నాడు కాబోలు — వెను
 దిరిగి, వంతెన దిగి గట్టు మీదుగా మెల్లగా వడక
 సాగించాడు అనంత్.
 ఆమె చూపులు తనని వెంబడిస్తున్నట్టు అతనికి
 తెలుస్తూనే ఉంది. కాదు, కాదు, వెంబడించడం కాదు!
 ఆమె చూపులే తనని నడిపిస్తున్నాయి!
 ఆ భావం ఎంతో త్రిల్ గా అనిపించింది. పులక
 రింతగా ఉంది. పరవశంగా ఉంది! పరుగులు తీయాలని
 పించింది! పిల్లిమొగ్గులు వేయాలనిపించింది! కానీ పరవ
 శాన్ని అదుపుచేసుకున్నాడు.
 వెనక్కి తిరిగి ఆమె వైపు మళ్ళి చూడాలనిపించింది.
 గట్టు మీదకు రమ్మని సైగ చేయాలనిపించింది. కానీ ఆ

కనిపించేది.
 ఆ తర్వాత కళ్ళ భాష...
 అటు తర్వాత చీటిలు... క్రమంగా —
 ఒకరి వాకరు చూడకుండా ఉండలేని పరిస్థితి
 దాపురించింది!
 కానీ — యిప్పుడు కాలేజీ లేదు — సమ్మె!
 ఆ సమ్మెకు కారణం — ప్రభుత్వం పాదాపుడిగా
 ప్రవేశపెట్టిన రిజర్వేషన్ల హెచ్చింపు!
 ఆ ఉత్తరువు అనంత్ కిష్టం! మధుకి కష్టం!
 రిజర్వేషన్ల హెచ్చింపుకు వ్యతిరేకంగా మధు వర్గం
 సమ్మె చేయిస్తోంది. అనంత్ వర్గం మొదట్లో ప్రతిఘ
 టించినా — విద్యార్థుల మధ్య వైషమ్యం తగదని కొంత,
 బలం చాలక కొంత — వెనక్కి తగ్గింది. కానీ ఆ జీవ
 ధర్మమా అని రెండు వర్గాల మధ్య నిష్ప వడింది...
 రాజకుంట్లోంది.

6-4-90 అంల రక్షణి నానా త నానా త

ఇప్పుడా నదిని చూస్తేంటే — స్వర్గంలో టీ
 తయారుచేసి దేవతలు సముద్రులవారికి ఆ టీని వశిష్ట
 ద్వారా సంపుతున్నట్లు అనిపించింది మల్లికకు!
 అస్తమిస్తున్న మూర్ఖుడు ఆకాశంలో పెద్ద వారింజ
 సందులాగ వేలాడుతున్నాడు! ఆ వారింజనందు చుట్టూ
 గోల్డ్ స్పాట్, రిమ్మా, కిస్మత్ మదుగుల్లాగ రంగు
 రంగుల మేఘాలు వ్యాపించి వున్నాయి. నదికి ఆ ఒడ్డున
 దూరంగా ఉన్న లంకల్లోని కొబ్బరి చెట్లు — చిత్ర
 కారుని కుంచె నిదిలింపు వల్ల నిర్వచన రంగుల మచ్చల్లాగ
 కనిపిస్తున్నాయి.
 మల్లిక దృష్టి క్రమంగా గట్టు మీదుగా వంతెన
 మీదకు మళ్ళింది.
 ఆ చూపు కోసమే ఎదురుచూస్తూ వంతెన మీద
 నిల్చున్న అనంత్ — వెయ్యి ఊపాడు.

కోరికనూ అదుపుచేసుకున్నాడు.
 తను సైగ చేయడం వాళ్ళన్న చూస్తే కొంః
 మునుగుతుంది. తర్వాత తనకిక ఆ చూపులు కూడా
 దక్కవు!
 కాలవ వైపు కాక, నదివైపు గట్టు దిగి వెళ్ళుమన
 కూర్చుని ఆకాశం వైపు చూశాడు అనంత్.
 ఇంతవరకూ ఎర్రగా మిలమిల మెరిసిన వారింజ
 సందుని ఆకాశం మింగేసింది. ఆ ఎరుపు మాత్రం
 అంతటా పరుచుకుంది. ఆ ఎరుపు చూడడం ఇష్టం
 లేనివాడిలాగ దృష్టి మరల్చుకున్నాడు అనంత్.
 మధు, మల్లిక చదువుతున్న కాలేజీలోనే అనంత్
 బియ్యం చదువుతున్నాడు.
 కాలేజీ లైబరరీలో, వెయిటింగ్ రూం నుంచి
 క్లాస్ రూంకి వెళుతూనో రోజూ అతనికి మల్లిక

ని సాభాగ్యవతి జడ వున్నో నదిలో పడి గిరగిరా
 నుదులు తిరుగుతూ కొట్టుకు వస్తోంది.
 అనంత్ ఆలోచనలు కూడా అలాగే నుదులు తిరుగు
 తున్నాయి. అతని హృదయం అల్లకల్లోలంగా ఉంది.
 భవిష్యత్తు అగమ్యగోచరంగా ఉంది.
 ఇంట్లో ఆర్థిక సమస్యలు!
 తొందరగా డిగ్రీ పూర్తిచేసి ఉద్యోగం వెదుక్కోవాలి.
 సమ్మె ఎంత కాలం కొనసాగుతుందో! పరీక్ష లెస్స
 దపుతాయో! డిగ్రీ ఎప్పుడు చేతికొస్తుందో!
 ఆ మాత్రం రిజర్వేషన్ లేకపోతే ఉద్యోగం దొర
 కడం మాటలా! తను యిష్టాలకు వ్యతిరేకంగా, తను
 ప్రయోజనాలకు భంగం కలిగే రీతిలో సమ్మె జరుగు
 తోంది. వీళ్ళు వాళ్ళని తిడుతున్నారు. వాళ్ళు వీళ్ళని
 కొడుతున్నారు.

ఈ వారం కథ

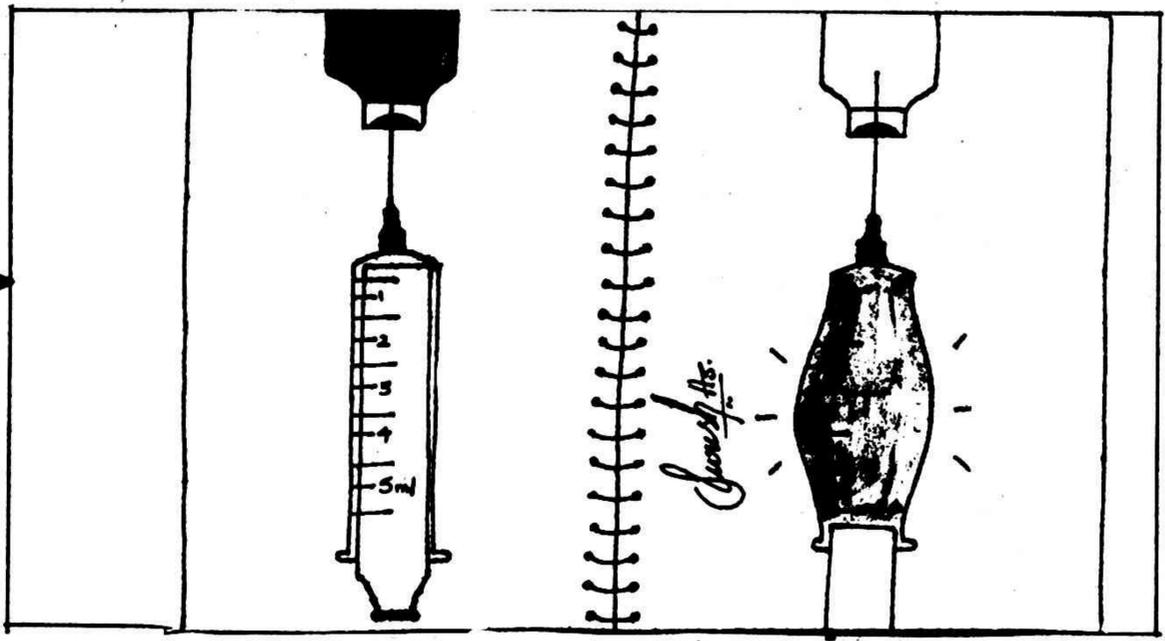
ఘర్షణలూ.. వైషమ్యాలూ...
 నమ్మే మదీర్థ కాలం కొనసాగరాదనీ, ఫలానా తేదీ
 నాటికి నిరమించకపోతే తాము కాలేజీకి వెళ్తామని ఒక
 వర్గం —
 మీరు కాలేజీకి ఎలా వెళ్తారో చూస్తాం అని మరో
 వర్గం —
 పరిస్థితి ఉద్రిక్తంగా ఉంది...
 ఆ ఆలోచనలు అనంతం కలిగించలేదు.
 నాటికి కామా పెట్టి, మల్లిక గురించి ఆలోచించడం
 మొదలుపెట్టాడు.
 రంగుల కలలాంటి భవనంలో మల్లిక నివాసం!
 చెదరిన కలలాంటి పూరిపాకలో తన నివాసం!
 అంతస్తుల అంతరమే కాదు, కులాం అడ్డు
 గోడలు— యిదిగో యిప్పుడు నమ్మే వల్ల వైషమ్యాలు!
 ఆమె తనకు దక్కేనా?
 తనది పేరాక! పేదవాడి ఆక పెదనికి చేటు!

వేపున్న లంకల్లోకి వెళ్ళాలన్నా, నమీన నగరం పాలకొల్లు
 వెళ్ళాలన్నా ఆ రేపులోనే వాన ఎక్కాలి. గట్టు దిగి వాన
 వద్దకు వెళ్ళడాన్ని మెట్లదారి — ఆ దారి ప్రక్కనే చిన్న
 ఆలయం ఉన్నాయి. దాని గోడ మీద వివిధ సంవత్సరాల్లో
 వరద మట్టాలు నూచించే గీతలున్నాయి.
 చూస్తుండగానే వశిష్ట బుసలుకొడుతూ మెట్లెక్కి
 ఆలయంలో ప్రవేశించి వేంకటేశ్వరస్వామి పాదాలను
 తాకింది. క్రమక్రమంగా పాత వరద గీతలు ఒక్కొక్కటి
 క్కటి దాలుతూ స్వామినారి నడుము వరకూ వీరు
 వచ్చేసింది. గట్టుతో పోటీపడి దోబూచులాడుతోంది.
 నగర ప్రవేశం ఎప్పుడెప్పుడా అని తహతహలాడిపోతోంది
 — టెక్కల్ లేకుండా సినిమా హాలులోకి దూకే అదను
 కోసం వక్కి వక్కి చూస్తున్న ప్రేక్షకుడిలాగ!
 నుండి తోసుకొస్తే ఒక్క గేట్ కీపర్ ఏమీ చేయ
 లేదు ప్రక్కకి తప్పకొని దారి వదలడం తప్ప!

మూర్యుడు అస్తమించాడు. ఆకాశం అంతా ఎరుపు
 పరుచుకుంది. ఆ ఎరుపు రాబోయే ప్రమాదాన్ని
 హెచ్చరిస్తున్నట్లుంది!
 అప్పుడు అధికారులలో చలనం కలిగింది. హడా
 వుడిగా గట్టు పాదపునా వెదుళ్ళు పాతి, ట్యూబులైట్లు
 తగిలించారు.
 నీటి మట్టం స్తంభించింది కాని జనానికి ఊరట
 కలగలేదు. పొంచి చూస్తున్న రెండు ప్రమాదాలు వారిని
 కలవరపెడుతున్నాయి.
 వీరు స్తంభిస్తే గట్టు వానిపోయి గండి పడుతుంది.
 అర్థరాత్రి గండి పడితే అంతా అల్లకల్లోలమే.. అకటా
 వికటమే.
 మరో ప్రమాదం — తీరం పాదపునా గట్టు ఒకే
 ఎత్తులో లేదు. లోతట్టు గ్రామాలవారు తమ గ్రామాలు
 ముంపుకి గురికాకుండా ఎగువ తట్టువ గట్టు తెగగొట్ట
 వచ్చు. అలా జరిగితే మొదట మునిగిపోయేది రాజా
 పాలెమే. ఇరవై ఏళ్ళ క్రితం ఏదోనా చర్య వల్లనే
 రాజాపాలెం మునిగిపోయింది. ఈ రాత్రి కూడా ఆ
 సంఘటనే పునరావృత్తం కావచ్చు.
 అందరి గుండెలూ దితుకు దితుకు పుండున్నాయి.
 ఏమీ సానుభూతిక ముఖాలు చూసుకున్నారు. అన్ని ముఖాల
 లోనూ ఆరాటమే! క్రమంగా ఆ ముఖాలలో భయం
 పలచబడింది. ఏదో కర్తవ్యం చిక్కబడుతోంది. ఎవరో
 వస్తారని ఏదో చేస్తారని ఎదురుచూస్తూ కూర్చునే
 సమయం కాదు.

వారి హృదయాల్లో బాధ్యత మేల్కొని — మతం,
 గీతం, కులం, గిలంలను పారద్రోలింది. చెయ్యి చెయ్యి
 చేర్చారు. భుజం భుజం కలిపారు. రాతంతా గట్టుకి
 కాసలా కాయాలని నిర్ణయించుకున్నారు.
 వాళ్ళక్కడ గట్టు మీద గస్తీ తిరుగుతోంటే రాజా
 పాలెంలో విశ్చింతగా నిద్రిస్తున్న ప్రజలు —
 అర్థరాత్రి ఫెళఫెళారాటాలు విని ఉలిక్కిపడి
 లేచారు.
 కరెంట్ లేదు...
 చిమ్మచీకటి... భోరున వర్షం... అది వర్షమో, గండి
 పడిందో అర్థంకాక ప్రజలు భీతావహాలై పోయారు.
 గండి పడలేదుగాని... కుంభవృష్టి!... నిర్ణయంగా,
 వైశాచికంగా..మిన్నూ మన్నూ ఏకం చేస్తూ..
 గట్టు కాసలా కాస్తున్న యువజనం కకావికలై తల
 కాపు కోసం పరుగులు తీశారు. అటు వశిష్ట.. యిటు

సోలుకు కలా నమితి (న్యూజెర్సీ) వారి కార్టూన్ల పోటీలో బహుమతి పొందిన కార్టూన్

మల్లిక గురించి ఆలోచనలూ అతనికి మన శ్లాంతి
 నివ్వలేదు.
 వశిష్ట మీదకు దృష్టి మరల్చి... ఉలిక్కిపడ్డాడు!
 అగట్టు వెలలో వశిష్టకు ఉరవడి, పరవడి
 మామూలే. కానీ యిప్పుడి ఉరవడిలో ఏదో ఉన్నాడం!
 పరవడిలో ఏదో పగ! పది గర్భంలో నిద్రిస్తున్న
 భయంకర అంధకాసురు డెవడో హఠాత్తుగా మేల్కొని
 ఆవులిస్తున్నట్టు అనిపించింది అనంతంకి.
 ఉప్పెన రాదు కదా!
 ఎప్పుడో ఇరవై ఏళ్ళ క్రితం వచ్చిన ఉప్పెన గురించి
 అమ్మ చెబుతూ ఉండేది. ఆ బీభత్సం తలచుకొని అతని
 హృదయం రుణ్ణునుంది.

అలాగే ఉంది గట్టు పరిస్థితి!
 అప్పుడూ —
 గట్టున నిలచి వేడుక చూస్తున్న జనం వోళ్ళు
 మూతపడ్డాయి. ఉప్పెన... ఉప్పెన... అని గుండెల్లో
 పన్నని రోద ప్రారంభం అయింది. అందరి మనసులో
 మాట అదే అయినా ఆ మాటను బయటకు ఉచ్చరించ
 దానికి ఎవరికీ ధైర్యం చాలడం లేదు.
 గట్టు మీద నుండే ఆపద మొక్కులవాడికి
 మొక్కులు మొదలుపెట్టారు.
 సాయంత్రం ఆరు..

గంట గంటకూ — నీటి మట్టం పెరుగుతోంది.
 పెరుగుతున్న నీటి మట్టం చూట్టానికి జనం
 తందోపతందాలుగా గట్టు మీద తిరుగుతూ గత వరదల
 వికేషాలు ఉత్సాహంగా చెప్పకుంటున్నారు. ఈసారి
 ఉప్పెన రాదన్న ధీమా కాబోలు!
 రాజాపాలెం వడిబొడ్డులో వానల రేపు ఉంది. అటు

పోలిసుని చూస్తున్న ఇద్దరు పిల్లల సంభాషణ:
 "అయ్యవ కూడా మనలాగే బెణ్ణల లాగు వేసుకున్నాడోయ్"
 "ఛలేవాడివిరా! అయ్యవకు మూతం లాగు జారిపోదేమిట!"
 —ఎన్.ఎస్.ఆర్
 సొన్నూరు

6-4-90 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ వారి వారసత్వం

ఈ వారం కథ

వర్షం.. ఆ పై పొంచివున్న ఏదోహ ప్రమాదం!
ప్రకృతి సహకరిస్తేనే మానవుని మనుగడ! లేకపోతే గడగడ! ప్రకృతి అలిగిన వేళనే మానవుని అల్పత్యం, బలహీనత బయటపడేది! అప్పుడే దేవుడు జ్ఞాపకం వస్తాడు.

భగవంతుడా, రక్షించు.. రచ్చించు.. అని కఠకోటి మాన ప్రార్థనలు!

ఆ ప్రార్థనల్ని భగవంతుడు విన్నాడో ఏమో — కుండపోతగా కురిసిన వర్షం గంటన్నరకు ఆగింది.

యువకులంతా మళ్ళీ గట్టుమీదకు పరుగులు తీశారు. ఎవరిదో దైవమో తెచ్చి బిగించారు. ట్యాబు లైట్లు వెలిగించారు.

బృందాలుగా విడిపోయి గట్టు వరీక్షకు బయలు దేరారు.

వర్షం వల్ల గట్టు బాగా నానిపోయి బురద బురదగా తయారైంది. ఆ బురదలోనే వారి అడుగులు కదులు తున్నాయి.

కొందరు భయం భయంగా ఆగిపోయారు. మిగిలిన వాళ్ళు అక్కడకు పరుగుల వచ్చారు. అందరి గుండెలూ ఒకే రుట్లమన్నాయి.

లక్ష్మీవతిగారి దాబాకు ఎగువగా పది గజాల పొడవునా గట్టు పెళ్ళలు పెళ్ళలుగా విరిగి పడిపోతున్నది! ఏ క్షణంలోనైనా గండి పడవచ్చు! అందరి ఆలోచనలూ స్తంభించిపోయాయి. హృదయసీమల్లో భేతాళ స్వరాలు! భీతాననా సుడిగుండాలు!

ఇప్పుడేం చేయాలి? ఏం చేయాలి?

రెండు వెలులు ముందు మంచి రాళ్ళు, సిమెంట్. ఇసుక స్టాకులో సిద్ధంగా వుంచుకోవాలని సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలయితే వున్నాయి గాని ఆ రాళ్ళు, సిమెంట్, ఇసుక ఎవరి ఇళ్ళ కట్టడానికి ఉపయోగ పడ్డాయో వైసం లేదు. గట్టుని అప్రమత్తంగా కాపాడి ప్రజల్ని రక్షించవలసిన ఉద్యోగులు ఎక్కడికి పోయారో పత్రా లేదు. అవన్నీ ఆలోచించే సమయం కాదు.

రక్షణ బాధ్యతను తన భుజ స్కందాలపై వేసు కుంది యువత. ఫలానా గ్రామంలో ఇసుక వుంది అన్నారెవరో. వెంటనే బదు ప్రాక్టర్లతో జనం బయలు దేరారు. ఆ ప్రాక్టర్లు ఎవరివి? ఆయిల్ ఇంజనీ ఎవరు భరిస్తారు? అన్న మీమాంస కలగనే లేదు.

వర్తకులు ఖాళీ సంచులు, పురికొస తెచ్చారు. ఇసుక వచ్చింది.

ఇసుకను సంచుల్లోకి ఎక్కించడం, మూతి కట్టడం, నాటివి మోసుకుపోయి - మట్టి పెళ్ళలు విరిగిపడుతున్న చోట పడవేయడం-

అదృశ్య కంట్రాక్టర్ ఎవరో ఆదేశించినట్లు తాము చేయవలసిన సవి ముందే నిర్దేశించబడినట్లు ప్రజలు చక చకా సవిలో ప్రవేశించారు.

పుస్తకాలు మోయడం కూడా నామోషీగా భావించి చేతులూపుకుంటూ కాలేజీకి వర్గ విద్యార్థులిప్పుడు ఇసుక బస్తాలు మోస్తున్నారు! రెండు రోజుల క్రితమే రిజిస్ట్రేషన్ హెచ్చింపుకి వ్యతిరేకంగా 'ప్రతిభకు ఫలితం ఇదే' అంటూ రోడ్డు తుడిచి, బూట్ పాలిష్ చేసి, బస్ స్టాండులో సామాన్లు మోసి నిరసన తెలియజేసిన విద్యార్థులే ఇప్పుడు రాళ్ళ మోస్తున్నారు!

ఇది నిరసన కాదు! బాధ్యత!! కర్తవ్యం!!!
"ప్రతిభ మీ కులాంకే వ్యంతం కాదు, మూలోమా

భిన్నత్యంలో ఏకత్యం!

కానీ... వాళ్లెంతగా ప్రయత్నిస్తున్నా... వేస్తున్న కొద్దీ ఇసుక బస్తాలు కొట్టుకుపోతున్నాయి. గట్టు పెళ్ళలు విరిగిపడిపోతూనే వున్నాయి. బురదలో కాళ్ళు జారి పోతుంటే గట్టుమీద నిలబడడమే కష్టం అయిపోతున్నది.

హఠాత్తుగా వారొక నిజాన్ని గ్రహించారు. తమ ప్రయత్నం వ్యర్థం అని! మనో అయితే ఒక గంట. అంటే! ఈలోగా గండి పడడం భయం!

విషాద వదనాలతో గట్టు దిగి రోడ్డు మీదకు వచ్చే శారందరూ.

ఆ వార్త దానానం లాగ గ్రామంలో వ్యాపించింది. భయం... భయం... దిక్కుతోచని అయోమయం...

ఏడుస్తూ ఏడుస్తూ పరుగులు మొదలు పెట్టారు కొందరు. ఆ ఏడుపు విని వశిష్ట వెనకంబ వేస్తుందని కాబోలు!

వున్నారు ప్రతిభావంతులు!" అంటూ రెండు రోజుల క్రితం ఆ వర్షాన్ని ఎదిరించి నవాల చేసిన యువకులు ఇప్పుడు వాళ్ళలోనే చేతులు కలిపి బాధ్యతలో పాలు పంచుకుంటున్నారు.

వందలు వందలు కాళ్ళ పరుగులు తీస్తున్నాయి. వందల కొద్దీ చేతులు బస్తాలు వడిపిస్తున్నాయి. వందల మనసులు ఏకాగ్రమై ఒకే ఒకే మహాత్కార్యంలో నిమగ్నమై యున్నాయి.

అదొక అపూర్వ దృశ్యం! అమాప్తా ఐకమత్యం!

సామాను మూటలు కట్టి లక్ష్మీవతిగారి దాబా మీదకు చేరుకుంటున్నారు కొందరు.

వ్యంత ఇల్లు వదిలి రావని కొందరు ఖైతాయిస్తే, 'చస్తావ్ పడవదా' అని ఇంకొందరూ... ప్రమాదం ముంచుకొస్తున్నప్పుడు కూడా వాదోపవాదాలూ, తర్జన చర్జనలూ... సిల్లలవిదుషూ... పెద్దల పెడబొబ్బలూ... భయం - కలలా లాగ వ్యాపిస్తోంది.

అక్కడ గట్టు వద్ద యువజనంలో ఇంకా ఆశ వావలేదు. ఆలోచిస్తున్నారు. ఏం చేయాలి? ఎలా? "సిమ్మెంట్!" హఠాత్తుగా ఎవరో అరిచారు.

నిరాశా నిస్పృహలతో అచేతనమైన యువజనం హఠాత్తుగా జాగృతం అయింది. స్తంభించిన వాతావరణం ఒక్కసారిగా మేల్కొంది.

సిమ్మెంట్ గొడాన్ వైపు ప్రాక్టర్లు పరుగులు తీశాయి. ఆ గొడాన్ తలుపులు మూసి వున్నాయి. కావలా వాడివి పక్కకు వెళ్టేసి తాళం బద్దలు కొట్టి సిమ్మెంట్ బస్తాలు స్వారీనం చేసుకున్నారు.

సిమ్మెంట్ ఇసుక కలిపి సంచులలో పోసింది కొందరు

6-4-90 ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివ వారపత్రిక

ప్రతిభా వారపత్రిక (998555) తలసంపుటి

ఇంతకు ముందు పోలీసుని

"ఇక్కడకు వచ్చే కైదీలకు వారి పూర్వపు వ్యక్తులను బట్టి నమలు ఇస్తుంటాం. ఏ వ్యత్యమిటి?" అడిగాడు జైలు అధికారి.
"నేను ఇంతకు ముందు గుర్తాను బాబయ్య."

—ఎన్.ఎన్.ఆర్
పామ్మూరు

'ప్రసాద్ ఓ ఇంటి వాడయ్యాడు'

పాకెట్ స్టోలీలు

అక్షరాలా అగ్నిపాక్షిగా తాళి కట్టడమే గాక, సొంత ఇల్లు కూడా కొనుక్కున్నాడు.

కొత్త ఇంట్లో కొత్త దంపతులు- కొత్త సామానుతో కాపురం మొదలెట్టబోతూ ఆ ఇంటికి రంగులు కూడా వేయించాడు. మూడు రాత్రుల ముచ్చట కూడా తమ సొంత ఇంట్లోనే ముగించారు. సాలు సాంగించిన ఇంట్లోనే సాసాయిని ఎత్తుకోబోతున్నామన్న వార్తని వెం రోజుల తర్వాత అందించింది ఇల్లాలు. ప్రసాద్ ఆనందానికి అవధులేవు. ఆలా ఆనందాన్ని ఇచ్చి పుచ్చుకుని ఆదమరచి నిద్రబోతుండగా అలికిడయినట్టుంటే ప్రసాద్ కన్నా ముందుగా అతడి ఆర్థాంగి మేల్కొంది.

భర్తని మెల్లగా మేల్కొలిపింది.

"ఏమండీ దొంగ..." అంటూ కిటికీవైపు చూపించింది.

కటికీ తలుపుల్ని తెరిచే ప్రయత్నంలో వున్న దొంగని చూసి భార్య మరెక్కడ బిగ్గరగా అరుస్తుందోనని ఆమె వోరు మూశాడు ప్రసాద్.

'దొంగ' అని కేకలు పెట్టి ఇరుగు పొరుగుని నిద్రలేపి, అతడిని పట్టుకునే ప్రయత్నం చేయకుండా భర్త తన వోరెండుకు వొక్కుతున్నాడో ఆమెకి అర్థం కాలేదు. భర్త ముఖంలోకి అయోమయంగా చూసింది.

"పిచ్చిమొద్దూ, రంగులు వేసిన తర్వాత కటికీ తలుపులు మూసుకుపోయాాయి. ఎంతయినా దొంగోడు పనివాడు కదా- తలుపులు తీస్తాడేమో, ఓ అవకాశం ఇచ్చి చూద్దాం" అన్నాడు భార్య చెవి దగ్గర గుసగుసగా.

—వి. కృష్ణప్రియ

ఈ వారం కథ

మూతులు కట్టేది కొందరు - వాటిని అందుకుని గట్టు కు చేర్చేది కొందరు - పళ్లెలాడినవోట ఆ బస్తాలను పడవేసేది కొందరు.

ఆనాడు సముద్రానికి సేతువు నిర్మించిన రామభక్త నానరముల మాదిరి - అందరూ ఒకటిగా పని చేసి, నిలబడి గట్టుని నిలబెట్టారు.

తూరుపు తెలతెలవారుతూ వుండగా అందరి హృదయాలూ కిలకిలలాడాయి. ఉదయిస్తున్న సూర్యనిలాగ అందరి ముఖాలూ వెలిగిపోయాయి. గండం గడిచింది. హమ్మయ్య!

అదే సమయంలో నాగుల్లంక, సోలవరం, విజ్జేశ్వరం లలో గండ్లు పడడంతో నీరు అటువైపు పోయి, రాజు పాలెంకి ప్రమాదం తప్పింది.

కాని చుట్టూ ప్రక్కల గ్రామాల్లోకి వరద నీరు చొచ్చుకు వచ్చింది. గుడిశలు కొట్టుకుపోయాయి. పంటలు నాశనం, ఆస్తులు వినాశనం! రోడ్లు ధ్వంసం.

ఇళ్లలోకి నీరు ప్రవేశించడంతో ప్రజలు ఇంటి కప్పల మీదకు ఎగబాకి ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకుని బిక్కు బిక్కుమంటున్నారు. కొందరైతే చెట్లు ఎక్కి కూర్చున్నారు.

ఇంక సహాయ కార్యకర్తలు...

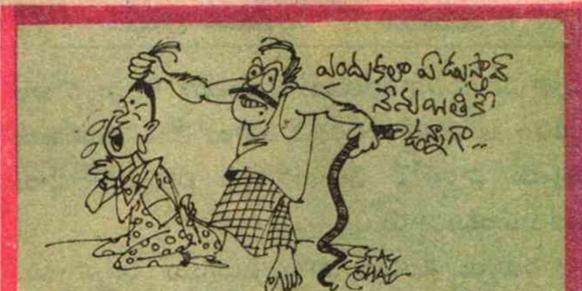
రాజుసాలెంలో కమ్యూనిటీ కిచెన్ ప్రారంభం అయింది. విరాళాలు, ఆహార పదార్థాలూ సేకరించడం, పులిహోర తయారుచేయడం, ప్యాకెట్టుకట్టడం, వాటిని నావల్లో తీసుకువెళ్లి జలదిగ్గంధం అయిన ప్రజలకు పంచడం - అదీ కార్యకమం. నిండు నదిలో పడవ ప్రయాణం ప్రమాదం. అందుకని లక్షీపతిగారి

అబ్బాయి మధు విరాళాలు సేకరించే బృందంలో చేరాడు. ప్యాకెట్టు పంపకంలో అనంత్...

చుట్టూ ఉత్సాహంగా సహాయ కార్యకర్తలూ సాగు తోంటే ఇంట్లో గోళ్లు గిట్టుకుంటూ కూర్చోలేక విద్యార్థినులు కూడా కార్యరంగంలోకి దూకారు.

పడవనిండా పులిహోరా ప్యాకెట్టు మధ్య అనంత్, ప్రక్కన మల్లిక!

చేయవలసినంత బీభత్సం చేసేసి నంగనాచిలాగ గంభీరంగా ప్రవహిస్తోంది వశిష్ట.

"నిన్ను పెళ్ళిచేసుకొని పదేళ్ళయింది కదా, నీవింకా ఇంటికి వచ్చిన ప్రతివారి దగ్గరా నీ మొదటి మొగుడు గురించి విడుస్తావెందుకు?" అడిగాడు ఆమె రెండవ భర్త.

"ఈరుకోండి. బ్రతికున్న భర్త గురించి ఏడిస్తే ఏమైనా బాగుంటుందా?"

—ఎన్.ఎస్.ఆర్.
(పామ్నూరు)

అటు ఊగి ఇటు ఒరిగిపోయి ఏ క్షణాన మునిగి పోతోందో తెలియరాని పడవలో - అనంత్. ప్రక్కన మల్లిక. ఆమెకెంతో తమకంగా వుంది! ఫ్రీల్ గా వుంది! ఉద్యేగంగా వుంది. తమ జీవిత నావ కూడా ఇలాగే అనంత దూర తీరాలకు సాగిపోవాలని తపన.

మల్లిక మదిలో మల్లెల మాలలూగుతున్నాయి. అనంత్ సన్నిధికి చేర్చినవరద వశిష్టకు మనసారా కృతజ్ఞతలు చెప్పకుంది.

రెండు రోజులు ఆ పులిహోరానే పరమాన్నంలాగ స్వీకరించిన వరద బాధితులు మూడో రోజు-

"రోజూ పులిహోరా యేనా? స్వీట్లు పట్టుకు రండి! కూరలు కావాలి! అవకాయ లేదూ?" అని అడగడం ప్రారంభించారు.

మల్లికకు నవ్వు వచ్చేది. వశిష్ట ఎవరి కెంత భేదం కలిగించినా అనంత్ మల్లిక లకు మోదమే కలిగించింది. వారి చెయ్యి చెయ్యి కలిసింది. మనసులు మరింత చేరున అయ్యాయి. ఊసులు మోసులయాయి. ఇంటికి వెళ్లక కమ్మని కలర్ కలలు ఎక్కువైనాయి!

అయితే వాళ్ల ఊసులూ, ఊహలూ - గాలి మోసుకు పోయి లక్షీపతి చెవిలో పోసి గుండెలో మంట రాజేసింది. మరో రెండు రోజులు గడిచాక ప్రభుత్వం పంపిన హెలికాప్టర్లు రంగంలోకి దూకి ఆహారపు పాట్లాలూ జార నిడవడం ప్రారంభించాయి.

పడవల్లో వెళ్లి పాట్లాలూ పంచడం ఆగిపోయింది. అనంత్ మల్లికలకు చూపులు కరువయాయి.

వారం రోజులు గడిచాక ప్రాణాపాయం తప్పి, మచ్చలు మిగిలిన రోగిలాగ తయారైంది కోనసీమ!

వరద బీభత్స వార్తలు వెనకబడ్డాయి. కాని మరో సంచలన వార్త ఉప్పెనలాగ రాజుసాలెని ముంచేసింది!

వశిష్టలో ఒక శవం!..... అనంత్!

"కాలు జారి నదిలో పడ్డాడు" అన్నారు కొందరు.

"హత్య" అన్నారు మరి కొందరు.

వాదోపవాదాలూ.. ఆవేశాలూ... ఆగ్రహాలూ... చివరకు మిగిలింది కంఠశోష... రోదన...!

ఆ సంచలనం సద్దుమణిగాక- వశిష్టలో మరో శవం! ... మల్లిక!!

"కాలు జారి పడింది" అన్నారు కొందరు.

"కాదు, 'కాలు జారింది' అందుకే పడింది", అన్నారు మరి కొందరు గుంభనగా!

"ఆత్మహత్య" అన్నారు అభిజ్ఞాలు.

ప్రకృతి భయపెట్టినప్పుడు కులం, మతం, హోదా మరచిపోయి అంతా ఒక్కటై మనుషులవుతారు. ఆ ప్రమాదం దాటగానే మనిషి మనిషి వేరు! ఒకరి కొకరు శత్రువు. వీళ్లు ఐక్యంగా వుండాలంటే ప్రకృతి బీభత్సాలూ యుద్ధాలూ అవసరం కాబోలు! ఛీ! ఏం మనుషులు వీళ్లు!" అనుకుంది వశిష్ట గంభీరంగా సాగిపోతూ.

6-4-90 ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివాలయ వారపత్రిక